

Державний торговельно-економічний університет
Кафедра публічного управління та адміністрування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

ВЗАЄМОДІЯ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ

Студентки 5 курсу, 11 групи,
спеціальності 281 «Публічне
управління та адміністрування»
освітньої програми «Публічне
управління та адміністрування»

Дяченко
Дар'ї
Валентинівни

*(підпис
студента)*

Науковий керівник
д.е.н,
доцент

Новікова
Наталія
Леонідівна

*(підпис
керівника)*

Гарант освітньої програми
к.держ.упр.

Динник
Ірина Петрівна

*(підпис
гаранта)*

Київ 2023

Державний торговельно-економічний університет

Факультет економіки, менеджменту та психології

Кафедра публічного управління та адміністрування

Освітній ступінь: бакалавр

Спеціальність: публічне управління та адміністрування

Освітня програма: публічне управління та адміністрування

Затверджую

Зав. кафедри _____

«30» грудня 2022 р.

Завдання

на випускню кваліфікаційну роботу студентіві

Дяченко Дар'ї Валентинівні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи: «Взаємодія органів державної влади з громадськістю»

Затверджена наказом ректора від «14» грудня 2022 р. № 3416

2. Строк здачі студентом закінченої роботи: 01.02.2023

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи

Мета роботи: поглиблення теоретичних засад взаємодії органів державної влади з громадськістю та розроблення рекомендацій щодо їх удосконалення в Україні.

Об'єкт дослідження: процес взаємодії органів державної влади з громадськістю.

Предмет дослідження: теоретичні та прикладні аспекти взаємодії органів державної влади з громадськістю.

4. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (перелік питань за кожним розділом):

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ОЦІНКА ДІЯЛЬНОСТІ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ЗА НАПРЯМОМ «ВЗАЄМОДІЯ З ГРОМАДСЬКІСТЮ».

1.1. Рівні та етапи взаємодії з громадськістю Київської міської державної адміністрації.

1.2. Інструменти взаємодії Київської міської державної адміністрації з громадськістю

РОЗДІЛ 2. ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ЗА НАПРЯМОМ «ВЗАЄМОДІЯ З ГРОМАДСЬКІСТЮ».

2.1. Напрями розвитку взаємодії з громадськістю

2.2. Удосконалення інформаційно-комунікаційного механізму взаємодії з громадськістю Київської міської державної адміністрації.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

5. Календарний план написання проекту (роботи)

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	Визначення напрямку дослідження та затвердження теми випускної кваліфікаційної роботи	До 24.11.2022	24.11.2022
2	Складання плану та підготовка індивідуального завдання для виконання випускної кваліфікаційної роботи	До 30.12.2022	30.12.2022
3	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису першого розділу випускної кваліфікаційної роботи	До 10.01.2023	10.01.2023
4	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису другого розділу випускної кваліфікаційної роботи	До 20.01.2023	20.01.2023
5	Представлення закінченої випускної кваліфікаційної роботи	До 27.01.2023	27.01.2023
6	Підготовка письмового відгуку на випускну кваліфікаційну роботу	До 01.02.2023	01.02.2023

7	Проведення попереднього захисту випускних кваліфікаційних робіт	01-02. 06.2023	01-02. 06.2023
8	Вирішення питання про допуск випускної кваліфікаційної роботи до захисту	До 10.02.2023	До 10.02.2023
9	Направлення випускної кваліфікаційної роботи із зовнішньою рецензією у ЕК для захисту	За графіком	За графіком

6. Дата видачі завдання «30» грудня 2023 р.

7. Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи: Новікова Наталія Леонідівна

8. Гарант освітньої програми Динник І.П.

9. Завдання прийняв до виконання студент Дяченко Дар'я Валентинівна

10. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи:

Випускна кваліфікаційна робота Дяченко Дар'ї Валентинівни на тему: «Взаємодія органів державної влади з громадськістю» відповідає темі та носить актуальний характер. Автором опрацьовано значний масив вітчизняних та зарубіжних інформаційних джерел, що дало змогу розкрити сутність заявленої теми.

У першому розділі автором проаналізовано рівні та етапи взаємодії з громадськістю Київської міської державної адміністрації, визначено інструменти взаємодії Київської міської державної адміністрації з громадськістю.

Другий розділ ВКР присвячено пошуку публічно-управлінських рішень щодо удосконалення діяльності Київської міської державної адміністрації за напрямом «взаємодія з громадськістю».

Зміст та структура роботи розкривають тему, робота виконана відповідно до вимог та рекомендована до захисту з позитивною оцінкою, а її автор Дяченко Дар'я Валентинівна заслуговує на присвоєння ступеня бакалавр зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»

Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи _____

Відмітка про попередній захист Динник Ірина Петрівна _____

11. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу:

Випускна кваліфікаційна робота студента Дяченко Дар'ї Валентинівни може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

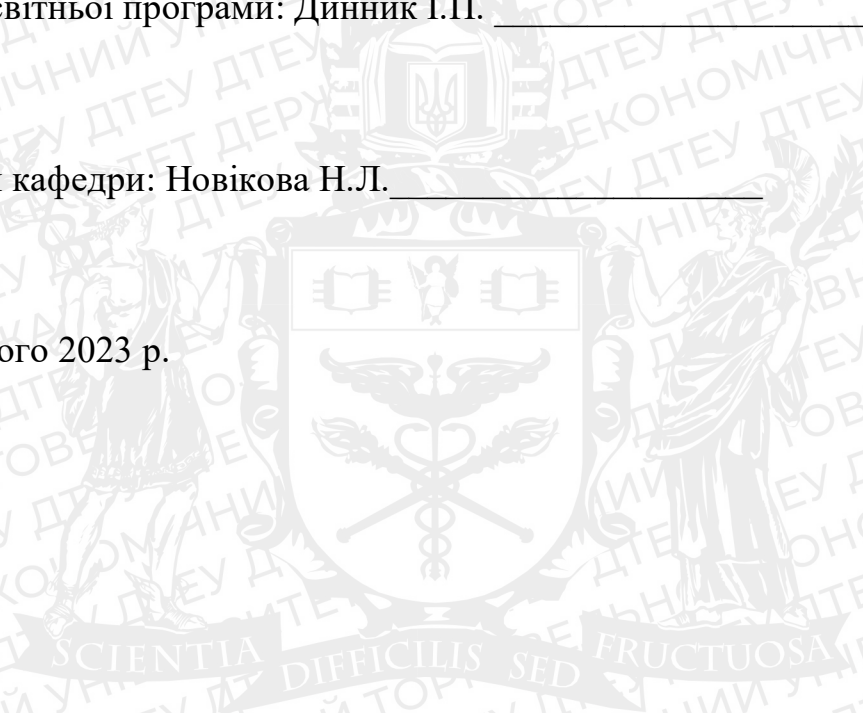
Гарант освітньої програми: Динник І.П. _____

(підпис)

Завідувач кафедри: Новікова Н.Л. _____

(підпис)

«01» лютого 2023 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ОЦІНКА ДІЯЛЬНОСТІ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ЗА НАПРЯМОМ «ВЗАЄМОДІЯ З ГРОМАДСЬКІСТЮ».	7
1.1. Рівні та етапи взаємодії з громадськістю Київської міської державної адміністрації.	
1.2. Інструменти взаємодії Київської міської державної адміністрації з громадськістю.	12
РОЗДІЛ 2. ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ЗА НАПРЯМОМ «ВЗАЄМОДІЯ З ГРОМАДСЬКІСТЮ».	23
2.1. Напрями розвитку взаємодії з громадськістю.	
2.2. Удосконалення інформаційно-комунікаційного механізму взаємодії з громадськістю Київської міської державної адміністрації.	27
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	35
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	41
ДОДАТКИ	45

ВСТУП

Актуальність теми. Історичним досвідом доведено те, що задіяння механізмів взаємодії між структурами державного управління й громадськістю – компонентів системи зв'язків із громадськістю, являється стратегічно важливим компонентом функціонування громадянського суспільства, забезпечення результативної діяльності структур влади і ефективної реалізації політики держави.

Діяльність підрозділів зі зв'язків із громадськістю у ряді випадків зводиться до відстеження подій, звичайного реагування на них (функція реагування), замість прогнозу ймовірних негативних наслідків, вироблення й реалізації довготривалих програм, що розраховані на перспективу (функція проєкту), формування ефективної й позитивної репутації певної організації або держави загалом.

Цілі та завдання системи зв'язків із громадськістю у структурах державної виконавчої влади й місцевого самоврядування полягають у постійному інформуванні громадськості щодо політики державних структур та їх повсякденну роботу.

Служби зв'язків із громадськістю владних установ повинні надавати громадськості потенціал для виголошення своєї думки щодо нових важливих проєктів і планів до ухвалення остаточних рішень. Їм слід здійснювати просвітницьку роботу у середовищі громадськості стосовно роботи державних структур і систем місцевого самоврядування, інформувати людей про їх права й обов'язки; розвитку у населення почуттів громадянської гордості за проживання й діяльність на визначеній території.

Базовими функціями відділів зв'язків із громадськістю, що є структурними підрозділами органів державної влади й місцевого самоврядування, являється комунікація із засобами масової інформації, із місцевим населенням; співробітництво із діючими на визначеній території інформаційними агентствами для досягнення визначеної мети – формування

й підтримання позитивного іміджу органу управління державою, його керівництва, а також співробітників.

Головне завдання державних підрозділів у сфері зв'язків із громадськістю (прес-служба) полягає у формуванні й створенні позитивного іміджу, довіри, а також доброзичливого ставлення до заходів і рішень державних установ.

Відповідно до виявлених основних функцій, відділи зв'язків із громадськістю державних структур влади забезпечують виконання першочергових завдань – регулярного й оперативного надання інформації щодо діяльності органу влади, його планів діяльності, успіхів та досягнень. Саме на такі структурні відділи / служби покладена інформаційно-виховна функція, направлена на просвітницьку діяльність у сфері законодавства, права й різних аспектів повсякденної роботи. Вказане є не менш важливим у роботі органу державної влади – це реалізація моніторингу суспільної думки й інформування відповідальних осіб щодо реакції соціуму на ту політику, яку вони реалізують.

У 2022 році більшість відомостей про органи державної влади, їх роботу, знаходиться на Інтернет-платформах, зокрема на офіційних сайтах органу влади, а також сторінках у соціальних мережах: Телеграм, Фейсбук, Інстаграм тощо. Наразі інтернет-платформи забезпечують визначену законодавством норму щодо необхідності взаємодії й комунікації між громадянами та органами влади, оперативне висвітлення роботи владних структур. Саме завдяки інформаційному наповненню Інтернет-платформ формується імідж органу влади.

Метою дослідження є поглиблення теоретичних засад взаємодії органів державної влади з громадськістю та розроблення рекомендацій щодо їх удосконалення в Україні. Означена мета передбачає вирішення таких науково-дослідницьких завдань:

– проаналізувати рівні та етапи взаємодії з громадськістю Київської міської державної адміністрації;

- розглянути інструменти взаємодії Київської міської державної адміністрації з громадськістю;
- оцінити напрями розвитку взаємодії КМДА з громадськістю;
- дослідити публічно-управлінські рішення щодо удосконалення діяльності Київської міської державної адміністрації за напрямом «Взаємодія з громадськістю».

Об'єктом дослідження є процес взаємодії і органів державної влади з громадськістю.

Предметом дослідження є теоретичні та прикладні аспекти взаємодії органів державної влади з громадськістю.

Методи дослідження. У ході дослідження були використані як загальнонаукові, так і спеціальні методи дослідження. Методична основа дослідження сформована комплексом загальнонаукових (системний та функціональний), емпіричних (описання й спостереження), а також теоретичних методів (узагальнення, класифікація, пояснення). Крім того, були задіяні методи збору інформації, а також її аналізу, які передбачають аналіз сукупності характеристик української й іноземних систем зв'язків із громадськістю, а також методика експертних оцінок.

Шляхом застосування системного підходу зв'язки із громадськістю були розглянуті як система, що складається із сукупності принципів, методів і форм інформаційного забезпечення роботи структур місцевого самоврядування. За допомогою використання діалектичного підходу сутність зв'язків із громадськістю була розглянута залежно від рівня управління (регіонального чи муніципального) за умов децентралізації влади. При дослідженні системи зв'язків з громадськістю Київської міської державної адміністрації були застосовані аналітичний і статистичний методи. Крім того, використані методи порівняння, графічні й табличні і це дало змогу забезпечити оцінку діяльності органів місцевого самоврядування, запропонувати пропозиції стосовно удосконалення механізмів формування позитивного іміджу влади на міському рівні.

Теоретичною основою дослідження стало опрацювання досягнень іноземної й вітчизняної наукової думки, а також їх використання під час розробки методів оптимізації систем зв'язків міської влади із громадськістю.

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що отримані в роботі результати дозволять більш якісно досліджувати сутність зв'язків із громадськістю, причому не лише у нашій країні, а й закордоном. Крім того, дані дослідження можуть бути задіяні під час підготовки матеріалів лекційних і практичних занять у закладах вищої освіти.

Структура роботи. Структурно дане дослідження складається зі вступу, двох розділів, які містять у своєму складі підрозділи, висновків, списку використаних джерел і літератури, а також додатків.

РОЗДІЛ 1. ОЦІНКА ДІЯЛЬНОСТІ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ЗА НАПРЯМОМ «ВЗАЄМОДІЯ З ГРОМАДСЬКІСТЮ»

1.1. Рівні та етапи взаємодії з громадськістю Київської міської державної адміністрації

Наразі питання комунікативних відносин між державною і громадянами частково урегульовується положеннями Законів України «Про інформацію», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про доступ до публічної інформації», «Про друковані засоби масової інформації», «Про телебачення і радіомовлення», «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів», «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації», «Про інформаційні агентства», «Про видавничу справу», «Про реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації» тощо [5-6 тощо].

Рівні й етапи взаємодії з громадськістю Київської міської державної адміністрації визначаються керівництвом відділу забезпечення зв'язків із громадськістю КМДА, завданням якого є:

- забезпечення відкритості й прозорості функціонування Київської міської державної адміністрації;
- здійснення збору, вивчення, опрацювання інформації щодо діяльності Київської міської державної адміністрації у ЗМІ;
- забезпечення інформування громадського суспільства про діяльність Київської міської державної адміністрації через офіційний Інтернет-портал КМДА й ЗМІ;
- сприяння безперешкодній діяльності засобів масової інформації для об'єктивного висвітлення діяльності КМДА [15].

Відділ у відповідності до поставлених перед ним завдань:

- здійснює спільно з іншими структурними підрозділами заходи, які направлені на забезпечення умов для результативної управлінської діяльності керівництва КМДА;
- бере участь у засіданнях Президій, Погоджувальних рад, а також постійних комісій Київської міської державної адміністрації, тимчасових контрольних комісій, нарадах, а також інших заходах у контексті розгляду питань, які стосуються компетентнісних показників відділу;
- здійснює у встановленому порядку аналіз звернень структурних частин секретаріату КМДА щодо питань, які належать до компетенції відділу;
- вивчає висвітлення заходів, що пов'язані з роботою Київської міської державної адміністрації, у публікаціях друкованих ЗМІ, онлайн-виданнях, радіо й телебаченню;
- надає засобам масової інформації й громадськості методичне, організаційне, практичне, а також консультаційне сприяння у питаннях, які належать до його компетенції;
- організовує підготовку інформаційно-аналітичних, довідкових матеріалів для участі керівництва Київської міської державної адміністрації у нарадах, зборах, конференціях, семінарах й інших публічних заходах;
- за дорученням керівництва Київської міської державної адміністрації організовує й проводить прес-конференції, переговори, брифінги й інші заходи, пов'язані з роботою КМДА за участю засобів масової інформації;
- забезпечує інформаційне супроводження заходів за участю керівництва Київської міської державної адміністрації;
- запрошує представників засобів масової інформації для участі у заходах, які проводяться Київською міською державною адміністрацією та проводить акредитацію журналістів та технічних співробітників ЗМІ через їхню реєстрацію на засадах офіційного подання;

- забезпечує організацію співпраці державних службовців Київської міської державної адміністрації зі ЗМІ й іншими представниками громадського суспільства;
- за дорученням керівництва Київської міської державної адміністрації бере участь у розробці і здійсненні робочих поїздок представників Київської міської державної адміністрації на міські об'єкти, до регіонів нашої країни та за кордон із метою їх освітлення у ЗМІ;
- забезпечує розміщення інформаційних, фото- й відеоматеріалів щодо діяльності Київської міської державної адміністрації на офіційному веб-порталі КМДА, на сторінках Київської міської державної адміністрації у соціальних мережах й через розсилку матеріалів для публікації засобів масової інформації;
- забезпечує підготовку прес-релізів, прес-анонсів, фотоматеріалів про роботу Київської міської державної адміністрації, й розповсюджує їх у засобах масової інформації;
- здійснює аналіз й узагальнення відомостей про ситуацію у інформаційному полі, що пов'язана з діяльністю Київської міської державної адміністрації через моніторинг інтернет-ресурсів й ЗМІ;
- забезпечує виконання інших функцій відповідно до розпоряджень та доручень Київського міського голови [21].

Сильними сторонами роботи вказаного відділу є те, що:

- а) дається можливість проводити зустрічі громадян зі службовцями КМДА для заслуховування, надання пропозицій або схвалення проектів відповідних рішень,
- б) пропозиції громадських слухань в обов'язковому порядку розглядаються КМДА.

Пропозиції, які надаються відділу з боку громадськості, реєструються і являються обов'язковими до розгляду, при цьому відмова має бути аргументованою. У разі виникнення контroversійних питань передбачене

формування погоджувальної комісії, представники громадськості у рамках якої мають складати 50-70%.

Водночас збір підписів на підтримку певних громадських ініціатив може здійснюватися виключно через письмовий збір підписів, і це вимагає значних ресурсів для організації вказаного процесу. Вказане може робити його недоступним для певних суспільних груп і особливо уразливих.

Зв'язки з громадськістю КМДА реалізуються і через Громадську раду при виконавчому органі Київської міської ради, структура якої наведена на рис. 1.1.

Рис. 1.1. Структура Громадської ради при КМДА

Джерело: розроблено автором за даними [15]

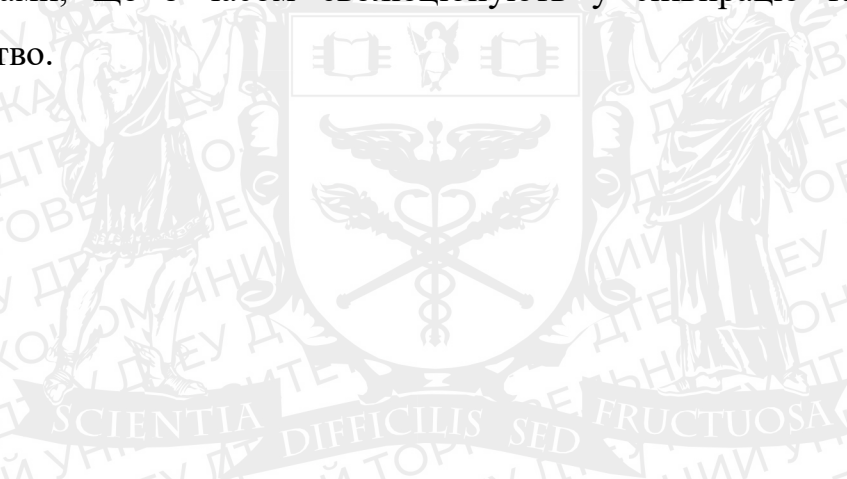
Механізм консультацій з громадськістю дозволяє громадянам надавати пропозиції, коментарі й зауваження до проектів рішень органів влади. У КМДА передбачені три форми проведення консультацій з громадськістю:

- 1) публічне обговорення: форуми, конференції, круглі столи, громадські слухання, збори, зустрічі;
- 2) електронні консультації;
- 3) аналіз громадської думки: соціологічні дослідження й моніторинг, гарячі лінії.

Слід також вказати про зв'язок із громадськістю у вигляді надання адміністративних послуг у місті Києві.

Покращення якості надання адміністративних послуг як у традиційній формі (офлайн) - через створення спеціалізованих центрів надання адміністративних послуг (ЦНАПів) у форматі «єдиного вікна» (one-stop-shop), так і онлайн, тобто таких, що надаються в електронній формі, є важливим для модернізації системи публічного адміністрування в Україні.

Коли ми говоримо про взаємодію між владою та громадянами, ми говоримо, в першу чергу, про комунікацію між ними. Причому, забезпечити таку комунікацію - завдання влади. Зазначене передбачає: односторонні комунікації від влади до громадян через звичайне інформування (за допомогою простих веб-сторінок), і двосторонні консультації між владою та громадянами, що з часом еволюціонують у співпрацю та, насамкінець, партнерство.

1.2. Інструменти взаємодії Київської міської державної адміністрації з громадськістю

У результаті аналізу було ідентифіковано такі інструменти взаємодії Київської міської державної адміністрації з громадськістю, передбачені нормативно-правовими актами різних рівнів: громадські слухання, громадські слухання стосовно містобудівної документації, місцеві ініціативи, громадська експертиза, консультації із громадськістю, громадські ради, звернення громадян, електронні петиції, Контактний центр 1551, особистий прийом, громадські приймальні, запит на публічну інформацію, консультативно-дорадчі органи.

Проведення громадських слухань передбачено Законом «Про місцеве самоврядування в Україні». Детальна процедура й зразки необхідних документів названі у Порядку організації громадських слухань у місті Києві, що затверджений рішенням Київради №120/2023 від 8 жовтня 2015 року.

Громадські слухання можуть ініціювати як владні органи, так і ініціативні групи громадян (для цього їм слід зібрати від 100 до 500 підписів підтримки в залежності від рівня, на якому проводяться слухання), При цьому передбачена процедура інформування щодо організації громадських слухань, а також та результати розгляду їхніх пропозицій,

Водночас до недоліків механізму громадських слухань можна віднести такі:

- застосування вказаного механізму лишається на розсуд службовців, якщо відсутня ініціативна група;
- рішення на слуханнях ухвалюється більшістю, а не консенсусом, з огляду на що інтереси меншості можуть не враховуватись;
- зібрання підписів на підтримку ініціативи щодо проведення громадських слухань має відбуватися виключно шляхом письмового збору підписів. Вказане потребує вагомих ресурсів для забезпечення процесу, що може перетворити його на недоступний для визначених соціальних груп,

особливо вразливих. Зібрання підписів підтримки в електронному форматі є неможливе;

– ухвалення рішень шляхом здійснення голосування формує можливості для підкупу й маніпуляції [21].

Громадські слухання щодо врахування громадських інтересів під час розроблення проектів містобудівної документації на місцевому рівні передбачені Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності». Процедурні аспекти їхньої реалізації визначені у Порядку проведення громадських слухань щодо врахування громадських інтересів під час розроблення проектів містобудівної документації на місцевому рівні, що затверджений Постановою КМУ №555 від 25 травня 2011 року.

Ці слухання є механізмом урахування побажань громадян у ході розробки генерального плану, плану зонування території, а також детального плану території. При цьому передбачені процедурні аспекти інформування щодо проведення слухань й результати розгляду відповідних пропозицій.

Місцеві ініціативи передбачені Законом «Про місцеве самоврядування в Україні». При цьому Статут територіальної громади міста Києва містить ряд важливих вимог щодо процедури внесення ініціативи. Детальна процедура і зразки потрібних документів визначені у Порядку внесення й розгляду місцевих ініціатив у місті Києві, який був затверджений рішенням Київради №545/1549 від 8 грудня 2016 р.

Цей механізм заохочує мешканців міста співробітничати й об'єднуватись. При цьому ініціатива щодо певного питання внесена, її розгляд Київрадою є обов'язковим. Передбачена участь і виступ представників ініціативної групи у ході розгляду радою. Навіть якщо упродовж відведених 30 днів ініціатива не збрала необхідну 1 тис. підписів на підтримку, ініціатива передається на вивчення відповідній комісії Київради у разі, якщо вона збрала хоча б 500 підписів [15].

Водночас збір підписів підтримки в електронному форматі не є можливим. Крім того, існує механізм електронних петицій, який схожий на

місцеві ініціативи за виключенням того, що відповідь на електронну петицію дає міський голова, а місцеву ініціативу вивчає міська рада.

Громадська експертиза діяльності структур виконавчої влади передбачена Порядком сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади, затверджений Постановою КМУ №976 від 5 листопада 2008 року. У вказаному документі виявлено детальну процедуру її організації.

Цей механізм дає можливість для громадських об'єднань здійснити аудит функціонування певного органу виконавчої влади. Натомість орган влади має видати розпорядження щодо проведення експертизи, призначити відповідальних, а також надавати запитувані документи. Крім того, передбачена участь організації, яка проводила експертизу, під час розгляду її результатів. Пропозиції, які подані за результатом громадської експертизи, мають враховуватися у ході ухвалення рішень.

Водночас для проведення експертизи організації можуть бути потрібні додаткові часові ресурси й компетенції і це може робити цей механізм недоступним для визначених суспільних груп, в особливій мірі вразливих [18, с. 15].

Консультації із громадськістю у вигляді публічних обговорень й електронних консультацій, передбачені Порядком проведення консультацій з громадськістю із питань формування та реалізації державної політики, затвердженим Постановою КМУ №996 від 3 листопада 2010 року.

Окремо визначеним є Порядок проведення громадського обговорення під час розгляду питань про присвоєння юридичним особам та об'єктам права власності, що за ними закріплені, об'єктам права власності, котрі належать фізичним особам, імен (псевдонімів) фізичних осіб, ювілейних та святкових дат, назв і дат історичних подій. Порядок проведення вказаних обговорень у Києві затверджений Розпорядженням Київського міського голови №175 від 19 серпня 2014 року. Передбачено, що результати консультацій повинні враховуватися у ході прийняття рішень.

Водночас процедура механізму консультацій у вигляді публічних обговорень детально не прописана, а також не визначено, в яких випадках і яка з форм консультацій має застосовуватись. Це спричиняє домінування електронних консультацій [15].

Статистичні відомості щодо кількості інституцій громадянського суспільства з різних напрямів та видів діяльності у м. Києві за останні 5 років наведені у таблиці 1.1

Таблиця 1.1

Кількість інституцій громадянського суспільства
з різних напрямів та видів діяльності у м. Києві

Громадські об'єднання, од.					Благодійні організації, од.					Органи самоорганізації населення, од.				
2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
11799	12897	13680	14492	15117	4577	4610	4718	4920	5093	4598	4635	4718	4920	5093

Джерело: розроблено автором за даними [15]

Таким чином, упродовж останніх 5 років у Києві фіксується безперервне зростання як громадських об'єднань, так і благодійних організацій, а також органів самоорганізації населення.

Безсумнівно, що означені структури громадянського суспільства мають безпосередній вплив на міську проектну діяльність. Зокрема, упродовж останніх 5 років:

Таблиця 1.2

Проектна діяльність інституцій громадянського суспільства у м. Києві

Кількість поданих проектів					Кількість переможців					Динаміка суми коштів, виділених на виконання проектів, млн. грн.				
2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
1057	1090	1137	2119	1692	290	320	341	554	351	138	145	150	160	170

Джерело: розроблено автором за даними [15]

Інформація про проведені виконавчим органом Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) консультації з громадськістю та

взаємодію з Громадською радою у IV кварталі 2022 року наведені у таблиці

1.3

Таблиця 1.3

Інформація про проведені виконавчим органом Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) консультації з громадськістю та взаємодію з Громадською радою у IV кварталі 2022 року

Питання/проект акта, щодо яких проведено консультації з громадськістю	Заходи, проведені у рамках консультацій з громадськістю із зазначенням дати
Проект рішення Київської міської ради «Про затвердження Порядку проведення в місті Києві конкурсів з визначення проектів, розроблених інститутами громадянського суспільства, для реалізації яких надається фінансова підтримка»	Електронні консультації 22.09.2022 22.10.2022 Засідання «за круглим столом» 15.09.2022
Проект рішення Київської міської ради «Про затвердження Методики розрахунку орендної плати за комунальне майно територіальної громади міста Києва»	Електронні консультації 05.10.2022
Проект рішення Київської міської ради «Про затвердження примірник договорів оренди комунального майна територіальної громади міста Києва»	Електронні консультації 05.10.2022
Проект рішення Київської міської ради «Про затвердження примірник договорів оренди комунального майна територіальної громади міста Києва»	Електронні консультації 05.10.2022
Проект розпорядження начальника Київської міської військової адміністрації «Про внесення змін до Тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів з урахуванням операцій поводження з побутовими відходами (збирання, перевезення, знешкодження, захоронення) Товариству з обмеженою відповідальністю	Електронні консультації 07.10.2022- 21.10.2022

«ЕКОВ ТОР-ТРАНС»	
Щодо можливостей і підтримки волонтерів та волонтерських організацій в реаліях сьогодення	Панельна дискусія «У часи викликів об'єднані спільною метою» в рамках щорічного Київського форуму розвитку громадянського суспільства «Об'єднані та сміливі: формула, що рятує життя» 15.11.2022
Щодо актуальних можливостей міжнародних донорів для волонтерських ініціатив в реаліях сьогодення	Панельна дискусія «Спільно боронимо демократію» в рамках щорічного Київського форуму розвитку громадянського суспільства «Об'єднані та сміливі: формула, що рятує життя» 17.11.2022
Щодо досвіду волонтерства, зміну вектору діяльності, важливість об'єднання та консолідації місцевих волонтерських ініціатив	Панельна дискусія «Непереможні, бо об'єднані. Синергія, що надихає увесь світ» в рамках щорічного Київського форуму розвитку громадянського суспільства «Об'єднані та сміливі: формула, що рятує життя» 22.12.2022
Щодо діяльності відкритих громадських просторів в реаліях сьогодення	Панельна дискусія «Громадські хаби - універсальні платформи взаємодії» в рамках щорічного Київського форуму розвитку громадянського суспільства «Об'єднані та сміливі: формула, що рятує життя» 24.12.2022

Джерело: розроблено автором за даними [15]

Функціонування громадських рад передбачене Постановою КМУ №996 від 3 листопада 2010 року, яка також затвердила Типове положення про громадську раду. Положення про Громадську раду при КМДА затверджене Розпорядженням КМДА №1107 від 12 листопада 2015 р.

Рішення громадської ради характеризуються рекомендаційним характером і є обов'язковими до розгляду органом влади. Крім того, існує

механізм інформування щодо етапів утворення громадської ради, рішення громадської ради та результати їхнього розгляду органом влади. Владна структура зобов'язана вказувати причини відхилення пропозицій або зауважень.

Звернення громадян передбачені Законом України «Про звернення громадян». Цей механізм дає можливість кожній особі подати свої пропозиції чи зауваження, заяви або клопотання, а також скарги до будь-якого органу влади. Існують різні форми подання звернення: усно (у ході прийому, через гарячу лінію), або письмово (поштою чи особисто), а також електронно. Орган влади зобов'язаний надати відповідь громадянину протягом 1 місяця, причому відмова повинна бути аргументованою [21].

Електронні петиції є окремою формою звернень громадян, що передбачені Законом про звернення громадян. Детальну процедуру їхнього подання визначає Положення про порядок подання та розгляду електронних петицій, затверджене Рішенням Київської міської ради №103/2006 від 8 жовтня 2015 року.

Цей механізм дає можливість винести певне питання на розгляд органу влади і привернути до нього суспільний резонанс. Крім того, він заохочує мешканців міста співпрацювати і об'єднуватися. Петиція, що протягом відведеного часу у 3 місяці не набрала необхідних 10 тис. підписів розглядається як звернення громадян, а її автор також отримує відповідь,

Водночас лише електронна форма участі у вказаному механізмі робить його недоступним для визначених суспільних груп, котрі не мають доступу до мережі Інтернет. Механізм електронної петиції не передбачає врахування інтересів меншості, можливості роз'яснення проблемних питань, пошуку консенсусу, довіри й порозуміння, а також залучення усіх зацікавлених сторін [11].

Контактний центр 1551 працює згідно з Постановою КМУ №21 від 18 січня 2012 року, якою затверджено Положення про Національну систему опрацювання звернень до органів виконавчої влади і Типове положення про

контактний центр АРК, області, міст Києва і Севастополя. Положення про комунальну бюджетну установу «Контактний центр міста Києва» затверджене Розпорядженням КМДА №555 від 5 квітня 2012 року.

Вказаний механізм він спрощує для мешканців Києва можливість подати звернення до органів влади, зокрема, дає можливість залишати звернення через гарячу лінію чи мобільний додаток [15].

Особистий прийом громадян у КМДА здійснюється відповідно до процедури, що передбачена Порядком організації й проведення особистого прийому громадян у Київській міській державній адміністрації, який затверджений Розпорядженням КМДА №1300 від 10 листопада 2014 року.

Механізм спрощує можливість подати звернення до органів влади, зокрема, можливість особисто поспілкуватися із керівництвом структур влади, які безпосереднім чином приймають необхідні рішення. До недоліків можна віднести те, що запис на особистий прийом здійснюється з поданням письмового звернення, без можливості подати його телефоном або електронно [9].

Громадські приймальні депутатів Київради функціонують згідно до Положення про громадську приймальню депутата Київської міської ради, затверджене рішенням Київради № 172/833 від 22 лютого 2007 року. Із міського бюджету для кожного із депутатів передбачені кошти на функціонування 1 приймальні і 2 працівників [2].

Запит на публічну інформацію передбачений Законом України «Про доступ до публічної інформації». Цей механізм дозволяє звертатися до органів влади й отримувати від них інформацію, що носить публічний характер. Передбачені різні форми подання запитів: усним, письмовим чином, поштою, факсом, електронною поштою, а також телефоном.

Консультативно-дорадчі органи при КМДА працюють відповідно до процедур, визначених Розпорядженням КМДА про питання створення і діяльності консультативних, дорадчих й інших допоміжних органів Київської міської державної адміністрації №70 від 11 лютого 2016 року. Цей

інструмент дозволяє залучити громадські організації, експертів й мешканців міста до робочого процесу прийняття рішень,

Існують також інші механізми громадської участі, зокрема, семінари (проектні семінари, воркшопи). Водночас їхнє проведення на даний час не передбачене правовими документами ні національного, ані місцевого рівня. З одного боку, застосування зазначених механізмів дозволяє уникнути потреби у виконанні ускладнених бюрократичних процедур. З іншого боку, процедура їхнього проведення й рішення про те, хто може і хто не може бути залученим до вказаних механізмів, залишається за владними органами, які їх проводять.

Основне завдання у цьому контексті – вийти на належне урядування, стратегічне планування й залучення громадян (Participation) до прийняття рішень. В основі цього кейсу знаходиться певна пірамідальна структура, яка виводить користувачів на довіру, і вона починається від інформації.

Раніше інформування у міській громаді Києва відбувалось через традиційні ЗМІ. Наразі ж електронні інструменти дозволяють вибудувати принципово інші відносини. Цей принцип знайшов своє відображення на порталі міськради. Це якраз завдання міської влади – вибудувати канал комунікацій, що веде владу до громадян.

Зазначене передбачає максимальну транспарентність усього, що робиться у владі. Якщо людина зараз зайдє на сайт КМДА, вона побачить там значну відкритість: комунальні підприємства тощо (відрядження, декларація, фінансовий стан тощо).

Наступний етап - коли влада радиться з громадянами, пропонує різні опитування. Громада Києва має сервіси і консультації від держави, коли вона може написати, запитати у влади, що робиться тощо. Таким чином, процес взаємодії стає двостороннім.

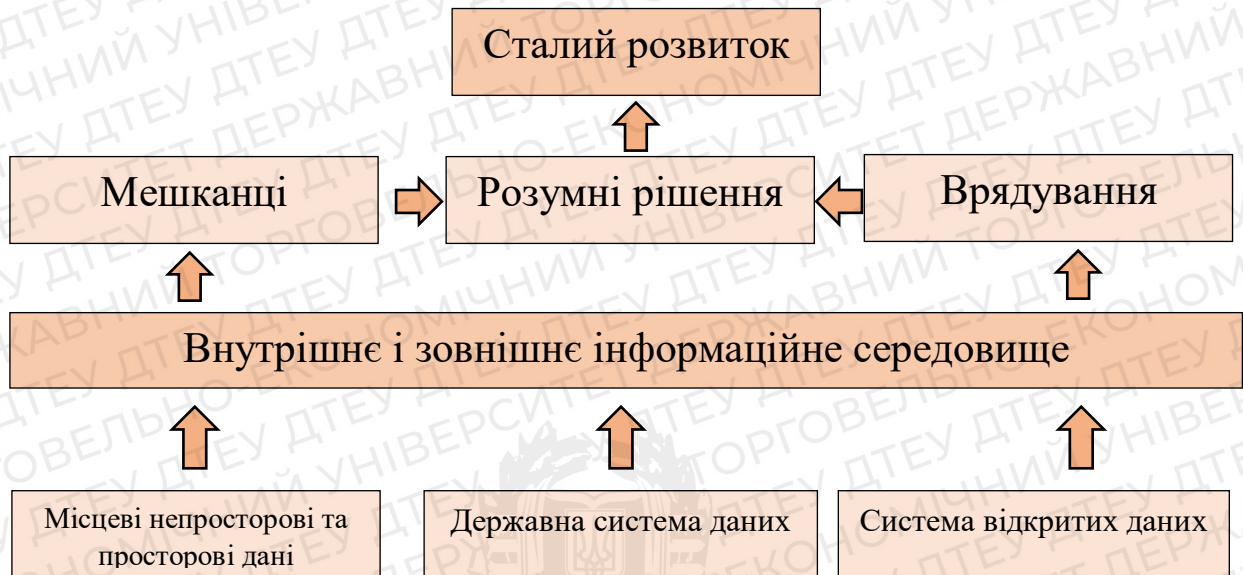

Рис. 1.2. Сталий розвиток міста Києва через смарт-рішення на основі даних
Джерело: розроблено автором за даними [15]

Передбачена активна співпраця - залучення людей до вирішення питань життєдіяльності міста. Дуже яскравий приклад, який можна знайти – це сервіс «Відкрите місто», де можна побачити, що туди можна внести інформацію про певну проблему, прикріпити фото і прослідкувати, як проблема вирішується.

Є постанова Кабміну №835, яка зобов'язує органи місцевого самоврядування (ОМС) публікувати відкриті дані. З іншого боку, немає жодної відповідальності за те, що ОМС не публікує ці відкриті дані. Але в сьогоденні умовах, якщо громада не відкриває ці дані – вона програє. Це актуально для інвесторів особливо, для яких відсутність даних - біла пляма.

Є 3 набори даних: державна система даних, система відкритих даних та місцеві просторові й непросторові дані, - які формують внутрішнє і зовнішнє інформаційне середовище. Це означає, що для влади Києва дуже важливо отримати інформацію зовнішню для порівняння і прийняття рішень. Наприклад: коли були оприлюднені відомості про комунальні підприємства, що було вельми нелегко (через спротив окремих керівників міста). Однак порівняння з іншими даними допомагало приймати правильніші і кращі управлінські рішення.

Важливо, щоби у межах однією громади дані були співставні (різних міст/сіл). Тою проблемою сьогодні є те, що міністерства зараз закрили доступ до багатьох даних. До речі, Асоціація міст України має свої власні внутрішні набори даних, доступ до яких зараз закрили, оскільки мери міст кажуть, що їх використовують політично проти них. Влада Києва звичайно, отримала доступ до цих даних, але видно, що в такому форматі воно не працює так, як мало би. Якщо якісь дані закриті, тільки влада має до них доступ і на їхній основі пропонує якісь рішення, а мешканці не можуть перевірити добре це рішення чи погане. Тобто доступ громадян до інформації дає можливість приймати якісні рішення.

Проаналізувавши весь набір даних, фахівці КМДА дійшли до наступного: 1) побачили як наповнюваність впливає на витрати на зарплати вчителів (платить держава, освітня субвенція); 2) наповнюваність шкіл впливає на утримання приміщень.

Якщо взяти витрати на одного школяра (саме так розраховується державна субвенція), можна побачити, що червоні стовпчики на лівому графіку вказують на нестачу фінансування зарплат. Три роки працювали з освітянами, розробили спеціальну методологію, як мінімізувати нестачу. Але це не викликало протестів (як це було би колись) – оскільки були використані інструменти відкритості, переконання; оскільки рішення (закрити окремі заклади освіти) базувалось не на тому, що це погана школа, а що її утримання є неефективним. Так, за допомогою відкритості була заслужена довіра громад.

Відкриті дані дозволяють порівнювати інформацію по всій країні. Така інформація дозволяє робити правильні управлінські рішення.

РОЗДІЛ 2. ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ЗА НАПРЯМОМ «ВЗАЄМОДІЯ З ГРОМАДСЬКІСТЮ»

2.1. Напрями розвитку взаємодії з громадськістю

Рішенням Київської міської ради затверджено міську програму «Київ інформаційний», за підсумками упровадження якої очікується:

- наближення до відкритого демократичного соціуму, який гарантуватиме додержання конституційних прав громадян стосовно участі у суспільному житті, ухваленні відповідних рішень структурами державної влади й органами місцевого самоврядування;
- підвищення якісних показників інформування територіальної громади м. Києва й забезпечення індивідуальних потреб в інформації киян з одержання необхідних відомостей щодо роботи місцевих структур влади;
- упровадження постійного діалогу міської влади із громадою міста для залучення широких верств мешканців до обговорення й участі у розв'язанні питань місцевого значення;
- ефективна взаємодія депутатів Київської міської ради з їхніми виборцями;
- поліпшення результативності реалізації міською владою власних завдань й збільшення відповідальності у її представників перед громадою міста;
- формування об'єктивної громадської думки щодо структур підставі одержання комплексної й всебічної інформації щодо їх діяльності;
- оптимізація рівня інформування громади столиці України стосовно реалізації національних проектів й державної політики у цілому;

- подальше забезпечення транспарентності функціонування структур місцевої влади, прозорості ухвалення й виконання рішень Київської міської ради, належного рівня контролю за їх виконанням;
- гарантування доступу громадян до інформації публічного характеру;
- забезпечення відкритості процесу реалізації державних / публічних закупівель;
- упровадження інноваційних інформаційних технологій;
- поліпшення ефективності функціонування комунальних засобів масової інформації (КП КМР «ТК «Київ», КП «Радіостанція «Голос Києва», КП «Вечірній Київ») [17].

Відповідальним за виконання вказаної міської програми названо Департамент суспільних комунікацій виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) [17]. Наразі департамент являється головним виконавцем у поширенні відомостей стосовно положень програми не тільки завдяки власній діяльності, але й, рівнозначно, шляхом координації дій з іншими структурними частинами міської влади, а також центральними виконавчими структурами виконавчої влади (міністерствами, комітетами, службами, тощо). З огляду на вказане, у контексті цих завдань логічним буде повноцінне включення громадської думки у тренди розробки й ухвалення політичних рішень (що, і є основною громадських комунікацій) через затвердження нової редакції Стратегії розвитку Києва-2025, а також Комунікативної стратегії Києва-2025. У разі реалізації зазначеного пілотного проекту отримані результати можуть бути використані під час розробки сучасного поняттєвого апарату й використані в якості практики визначення й апробації інноваційних моделей суспільної й адміністративно-політичної взаємодії влади й громади із використанням нових інформаційно-комунікативних технологій.

Водночас зазначена програма «Київ інформаційний», на жаль, не враховує цілий ряд важливих «комунікативних» чинників. Зокрема, у ній майже відсутні наступні напрями:

– сприяння Києву як загальнонаціональному лідеру у галузі загальнодержавних фінансів і послуг за напрямками бізнесу, освіти, культури тощо;

– підтримка влади столиці України як провайдера інноваційних, результативних і високоякісних локальних й муніципальних послуг для мешканців, працівників, бізнесменів і гостей міста.

Репутація міської влади підтримується й активізується шляхом упровадження комунікаційної стратегії та планів керівництва репутацією, ризиками й надзвичайними ситуаціями, що можуть бути імплементовані у період надзвичайного ризику, яким власне і є воєнний стан [26].

Доцільно сформувані певний перелік комунікативних викликів, які постають перед міською владою Києва на найближчі роки (Табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Комунікативні виклики для міської влади м. Києва у 2023-2024 рр.

Виклики	Період
Запуск й підтримка роботи нового веб-сайту влади міста Києва	Січень 2023 р.
Пісенний конкурс «Євробачення-2023»	Травень 2023 р.
Роль міста Києва в Україні та східноєвропейських країнах	Постійно
Оптимізація міжнародної конкурентоспроможності міста в умовах відбиття ворожої агресії	Постійно
Належне визнання адміністративних й комунальних послуг, які надаються владою міста	Постійно
Підтримка упровадження Стратегії у галузі культури, освіти й туризму	Постійно
Реалізація комунальних програм розвитку міста	Постійно
Упровадження системи менеджменту репутацією міста	Постійно
Взаємодія із традиційними засобами масової інформації й соціальними мережами	Постійно
Визначення порядку денного стосовно прозорості й відкритості місцевої влади	Постійно
Визначення порядку денного стосовно нагальних локальних питань	Постійно

Упровадження ефективної комунікації із членами громади для підвищення результативності механізму розробки й контролю управлінських рішень	Постійно
---	----------

Джерело: розроблено автором за даними [15]

Водночас у згаданій програмі «Київ інформаційний» відсутні інструменти й механізми, що спроможні забезпечити ефективне реагування на вказані виклики. Такої саме позиції дотримується і управлінець Департаменту громадських комунікацій Київської міської державної адміністрації, які пропонують для реалізації міської цільової програми «Сприяння розвитку громадянського суспільства столиці на 2023-2025 роки» сформувати окремий структурний підрозділ — а саме Центр публічної комунікації. Основним результатом його діяльності має стати постійний зворотний зв'язок з громадськістю, взаємодія міської влади із неурядовими структурами у частині реалізації міжвідомчих й місцевих ініціатив та ін.

Очевидно, що у разі затвердження оновленої Стратегії розвитку Києва-2025 слід сформулювати основні пріоритети, забезпечити проведення комунікативного аудиту ресурсів влади міста, розробити відповідну Комунікативну стратегію на період до 2025 року та відповідні комунікативні плани на кожен рік, що будуть забезпечені необхідними коштами.

2.2. Удосконалення інформаційно-комунікаційного механізму взаємодії з громадськістю Київської міської державної адміністрації

Як запевняють європейські фахівці, головними проблемами, які заважають упровадженню у столиці України успішної комунікації влади з громадськістю, є такі:

- брак політичної волі розвивати початі ініціативи становлення громадянського суспільства і послідовно їх реалізовувати;
- недостатня погодженість дій між певними структурами, що заважає досягненню загальних завдань;
- роздрібнення ресурсів на певні фрагментарні дії замість того, щоб виробляти цільові й інтегровані програми;
- відсутність єдиного центру з координації (що відігравав би роль міжінституційної системи);
- забезпечення розповсюдження інформації, а не формування думки громадськості;
- недостатнє й відмінне розуміння різними структурами київської влади й їхніми очільниками потреби у комунікації [24].

Враховуючи ці висновки, слід зауважити, що послідовне розв'язання актуалізованих питань має сприяти тому, що будь-який певний виклик для влади й громади міста Києва буде опрацьовуватися й аналізуватися відповідно до плану й регламентовано (згідно із Законом України «Про столицю-місто-герой Київ»). Перспектива формування загроз для сталого розвитку столиці існує й буде мати місце завжди, з огляду на що результативним засобом їх усунення може виявитися комунікативна стратегія, що розроблена на підставі фундаментальних досліджень, а також щорічні плани з її реалізації, що передбачатимуть оперативне й ефективне реагування на громадські виклики, превентивні заходи стосовно їх недопущення у майбутньому.

Враховуючи особливості й історичну роль міста Києва в Україні вимоги до Київської міської влади, її виконавчих структур, функціональних підрозділів стосовно більшої прозорості й підзвітності з боку громадських структур істотно зросли і будуть зростати у подальшому. З огляду на вказане, міська влада має розглядати розробку «Комунікативної стратегії міста Києва на період до 2025 року» як реальний потенційний механізм для участі киян в управлінні містом, виявлення пріоритетних завдань розвитку інфраструктури, сфери послуг, надання сервісів тощо. Вважаємо, що ці зміни повинні мати саме «комунікативний» напрям, орієнтувати політику, яка реалізується, на забезпечення ефективного зворотного зв'язку із громадою Києва й гарантувати конституційне право кожного киянина на участь у здійсненні управління.

Крім того, невід'ємним компонентом реалізації вказаної стратегії має стати розуміння необхідності підвищення значення та якості комунікативної діяльності структурних компонентів місцевої влади для підтримки просування послуг, які вона надає як мешканцям столиці України, так і іншим громадянам. Це, зокрема, має передбачати визнання кожної із цих послуг компонентом спільної колективної роботи міської влади, а не визначеним зобов'язанням окремого її підрозділу.

У подальшому вельми перспективним є продовження дослідницьких робіт у сфері громадської комунікації з урахуванням специфічних рис структур місцевого самоврядування громадян, а також забезпечення врахування найкращого європейського досвіду у модерну вітчизняну управлінську практику, зокрема у сфері організації й проведення масштабних міждержавних заходів.

Оперуючи даними, простіше обґрунтовувати свої рішення громадянам і таким рішенням складніше протистояти, оскільки вони є абсолютно відкритими, зрозумілими та пояснюваними.

Після цього, представники КМДА прийшли до висновку, що оперувати даними - одне, але потрібно переходити до управління на основі цінностей.

Громада – це соціальна система (виходячи з Конституції, де вказано, що найвищою соціальною цінністю є людина, а також за зразком європейських соціальних держав).

Якщо стверджується про децентралізацію, то мова йде про децентралізацію повноважень (від центра - на місця). Але слід також враховувати, що утворення ОТГ - не унікальне для України явище. В Європі укрупнення громад відбувається ще з 1947 року, оскільки управляти дрібними громадами дорожче, як для держави, так і для самих громад. Отже, ключовим моментом укрупнення (об'єднання) громад є економічний чинник і підвищення якості надання публічних послуг/сервісів владою.

Коли було проведене таке об'єднання, то отримано краще управління. З іншого боку, були певні втрати на тому, що влада віддалилась від громадян. Також дуже різною є густина населення, що впливає на спосіб організації доступу до адміністративних і публічних послуг і це згідно з Конституцією є одним з головних завдань влади. Якщо в місті, де щільність населення вища, можна відкривати ЦНАПи (або їх філії), у селах, де щільність в рази менша, можна активніше впроваджувати е-урядування.

У громадах, до доходи громадян (зокрема й коефіцієнт податкоспроможності) дуже відрізняються, неправильно забирати там, де все добре працює і приносить гроші і банально передавати туди, де працюють не так ефективно. У Києві так працювало зі школами, коли влада мусила перерозподіляти кошти, зекономлені одними школами, на інші. А це не стимулювало директорів ефективних шкіл економити. Тому в місті кожна школа була зроблена окремою юридичною особою, а директори були попереджені, що після перехідного періоду вони повинні будуть самі фінансувати свої школи.

Кошти на утримання VS кошти на розвиток слід розділяти. Іноді має сенс не розпорощувати такі видатки, а концентрувати, щоби певні регіони починали працювати, платити податки і таким чином поповнювати бюджет. Влада Києва вирішила розподіляти кошти на утримання пропорційно і дала

територіальним громадам можливість самостійно «перерозподіляти» виділені кошти (з ремонту доріг на школу чи лікарню тощо, відповідно до їхніх цінностей) і знаходити ті кошти, яких їм не вистачає. Влада контролює громаду на предмет того, чи їхній розподіл відповідає законодавству. Водночас орган самоорганізації населення контролюватиме, як виконуються міські програми на території їхньої громади.

Говорячи про удосконалення інформаційно-комунікаційного механізму взаємодії з громадськістю Київської міської державної адміністрації, слід використовувати досвід Естонії.

У столиці Естонії Таллінні, наприклад, у базі даних електронних публічних послуг понад 500 найменувань. Понад 300 надаються фізичним особам, близько 200 – юридичним. Можна подавати електронні заяви в усі департаменти й районні управи, у міську канцелярію. Серед самих нових послуг – можливість подавати через Інтернет заяви в мерію про компенсацію земельного податку, про деякі будівельні роботи тощо.

Багато експертів, що вивчають досвід Естонії, звертають особливу увагу на електронне голосування. Система спирається на естонську ідентифікаційну карту. Це обов'язковий державний документ, що засвідчує особистість. У нього вбудований електронний чип. Ця карта сьогодні є більш ніж у 80% жителів цієї країни. Вона може використовуватися для електронного підпису й навіть у якості квитка на громадському транспорті. З 2005 року вона дає можливість брати участь у виборах за допомогою Інтернету в будь-якому куточку світу. Що стосується самої Естонії, то можливість увійти в Інтернет тут тотальна. Навіть у кафе, барах і торгових центрах, не говорячи про готелі, – бездротовий доступ до мережі (Wi-Fi).

Електронне урядування в Естонії є складовою програми «I2010 – європейське інформаційне суспільство для зростання і зайнятості», яка створює рамкові умови для всіх країн-членів ЄС з подальшої розбудови системи електронного функціонування органів влади. Національна стратегія розвитку електронного уряду та електронної демократії в Естонії передбачає

досягнення 6 головних цілей:

- орієнтація на кінцевого споживача – громадянина, підприємство та установу (доступ для всіх потенційних користувачів, сприяння прийняттю адміністративних рішень через Інтернет, навчання та перекваліфікація управлінського персоналу для забезпечення функціонування мережі електронного управління);
- економічність та ефективність (інформаційні технології для електронного урядування мають бути цифровими, всеохоплюючими та орієнтованими на користувача, функціонування системи електронного уряду забезпечуватиметься коштами уряду і місцевих органів влади);
- прозорість, захист і безпека інформаційних баз даних;
- співучасть суспільства (забезпечення підтримки та впливу на функціонування системи електронного урядування з боку громадян і бізнесу);
- спрямованість у майбутнє та довготерміновість;
- ефективність системи програмного забезпечення (розробка надійного ПЗ, здатного функціонувати у кризових ситуаціях, побудованого на міжнародних стандартах із урахуванням принципів багатократного користування та взаємоузгодженості) [9, с. 40].

Урядова програма зі створення в Естонії електронної демократії, на реалізацію якої упродовж останніх 3 років було виділено €50 млн., передбачає 4 головних напрями:

- 1) створення національної оцифрованої бібліотеки, запровадження он-лайн реєстрації автомобілів, формування спеціалізованого порталу національного агентства праці, розширення порталу тендерного відомства, забезпечення сервісних послуг зі страхування пенсіонерів;
- 2) прискорення (на 15-30%) обробки в режимі он-лайн запитів громадян урядовими установами, проведення сертифікації захисту інформаційних технологій за європейським стандартом ISO 27001;
- 3) введення системи електронних посвідчень громадян, впровадження

криптографічної моделі захисту комунікацій між громадянами, бізнесом та адміністративними органами управління;

4) розбудова захищеного Інтернет-простору для функціонування системи електронного урядування, підвищення довіри громадян до інформаційних технологій спілкування в режимі он-лайн.

Система «електронного уряду» в Естонії складається з «електронної адміністрації» (оптимізація адміністративних процедур), «електронної демократії» (можливість голосування під час виборів через Інтернет) та «електронного права» (провадження судових процесів шляхом електронної комунікації). Крім того, вжито заходів, спрямованих на розвиток відповідної інформаційно-комунікаційної інфраструктури, зокрема через окремо розроблену мережу між органами державної влади забезпечується надійний і безпечний обмін інформацією.

Принцип «все на одному місці» є основою програми «електронної Естонії», відповідно до якого органи державної влади мають надавати фізичним та юридичним особам необхідні відомості виключно шляхом електронного зв'язку без необхідності безпосереднього відвідання установи. Серед найважливіших електронних послуг для громадян: заповнення податкових декларацій, сприяння у працевлаштуванні, видача та продовження терміну дії документів, реєстрація транспортного засобу, отримання дозволів на будівництво, доступ до даних з державних реєстрів, реєстрація за місцем проживання, а також вища освіта й громадські бібліотеки; для підприємців: реєстрація компаній, використання даних Центрального статистичного бюро, митна декларація, соціальне страхування працівників, надання звітності щодо ПДВ, отримання інформації про державні закупівлі та тендери [9, с. 41-42].

Майже 90% сервісів електронного уряду в Естонії націлені на розвиток бізнесу в країні. Естонці прийняли правильне рішення: коли бізнес використовує доступні йому інструменти, економіка починає рухатися вперед, тому що бізнесу легше формувати послуги, що надаються

громадянам у межах електронного уряду.

Так, зареєструвати компанію онлайн в Естонії можна всього за 18 хвилин, включаючи одержання по мережі ліцензій і сертифікатів. Тобто система електронного уряду скорочує до мінімуму час на спілкування юридичної особи із представниками контролюючих органів, що реєструють підприємство.

Для забезпечення безпеки даних на єдиному порталі електронного уряду Естонії застосовується принцип: кожний може сам контролювати статистику переглядів своїх даних. У випадку виявлення користувачем незаконного перегляду його даних співробітниками держапарату, житель Естонії може оскаржити такі дії чиновників. Законодавством передбачені заходи покарання за подібні діяння: штрафи, зниження на посаді або навіть порушення кримінальної справи. Крім того, єдиний портал електронного уряду розділений на «послуги» і «вхід», окремо – для громадян, чиновників і бізнесу, при цьому особа, що не пройшла авторизацію, у дану вкладку не ввійде.

Подальше вдосконалення «е-уряду» Естонії покладено на комісію з питань координації інформатизації громадського сектора, яка створена при міністерстві з питань управління. Особливого значення надається сумісності систем електронного урядування з чинними в євроні (Естонія є відносно новим членом зони євро).

5-6 найбільших міст, особливо Таллін та Тарту, інвестували у розвиток ІКТ. Крім того, уряд країни вирішив розробляти централізовані системи, даючи органам місцевого самоврядування можливість їх використовувати. Застосовувати чи не застосовувати ці системи, ОМС вирішували самостійно, оскільки є незалежними, але вони отримали можливість використовувати сучасні ІТ-технології й скористалися цією нагодою.

На сьогодні великі міста Естонії мають добре розвинену ІТ-інфраструктуру та розвивають е-урядування. Наприклад, новостворена програма «Вулик» була розроблена спеціально для того, або допомагати

сервісним центрам в невеликих за розміром новостворених громадах, де бракує інфраструктури, і ресурсів, і розуміння, що робити.

ІТ-системи та рішення, розроблені на центральному рівні, мали величезне значення. Паралельно із цим відбувалося оновлення законодавства, причому більшість законопроектів було розроблено самими айтішниками. Спочатку розроблялась якась система, а потім під неї вносили зміни в законодавство, а не навпаки. У тих випадках, де регуляторні зміни потрібно було приймати перед розробкою/запровадженням нової системи, законопроекти були максимально узагальненими, щоб також дозволяти міністерствам або уповноваженим агенціям бути максимально гнучкими.

Великі міста та активні громади Естонії завжди були на рівні з центральною владою. Але малі громади, які 90% бюджету отримували від держави, не мали своїх доходів. Будучи активними в політичному житті (саме тому їм вдавалось так довго протриматись у владі), вони абсолютно нічого не робили в сфері е-урядування. Найчастіше, ОМС виступають посередниками, надаючи державні послуги. Так, деякі великі міста та активні громади можуть мати якісний портфель послуг, але все-таки головним постачальником послуг є держава/уряд.

Позитивними прикладами естонського досвіду є сплата податків і публічно-приватне партнерство. При цьому внаслідок коронавірусної пандемії, в Естонії надання послуг не переривалось і не постраждало, оскільки давно не потрібно нікуди йти, щоби отримати необхідні послуги/сервіси.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Таким чином, у ході даного дослідження ми прийшли до таких висновків (у відповідності із науковими завданнями, поставленими у вступі до роботи):

1. Проаналізовані рівні та етапи взаємодії з громадськістю Київської міської державної адміністрації. Встановлено, що рівні й етапи взаємодії з громадськістю Київської міської державної адміністрації визначаються керівництвом відділу забезпечення зв'язків із громадськістю КМДА, завданням якого є:

- забезпечення відкритості й прозорості функціонування Київської міської державної адміністрації;
- здійснення збору, вивчення, опрацювання інформації щодо діяльності Київської міської державної адміністрації у ЗМІ;
- забезпечення інформування громадського суспільства про діяльність Київської міської державної адміністрації через офіційний Інтернет-портал КМДА й ЗМІ;
- сприяння безперешкодній діяльності засобів масової інформації для об'єктивного висвітлення діяльності КМДА

Пропозиції, які надаються відділу з боку громадськості КМДА, реєструються і являються обов'язковими до розгляду, при цьому відмова має бути аргументованою. У разі виникнення контроверсійних питань передбачене формування погоджувальної комісії, представники громадськості у рамках якої мають складати 50-70%.

Водночас збір підписів на підтримку певних громадських ініціатив може здійснюватися виключно через письмовий збір підписів, і це вимагає значних ресурсів для організації вказаного процесу. Вказане може робити його недоступним для певних суспільних груп і особливо уразливих.

Зв'язки з громадськістю КМДА реалізуються і через Громадську раду при виконавчому органі Київської міської ради. Механізм консультацій з

громадськістю дозволяє громадянам надавати пропозиції, коментарі й зауваження до проектів рішень органів влади. У КМДА передбачені три форми проведення консультацій з громадськістю:

- 1) публічне обговорення: форуми, конференції, круглі столи, громадські слухання, збори, зустрічі;
- 2) електронні консультації;
- 3) аналіз громадської думки: соціологічні дослідження й моніторинг, гарячі лінії.

2. Розглянуті інструменти взаємодії Київської міської державної адміністрації з громадськістю. У результаті аналізу було ідентифіковано такі інструменти взаємодії Київської міської державної адміністрації з громадськістю, передбачені нормативно-правовими актами різних рівнів: громадські слухання, громадські слухання стосовно містобудівної документації, місцеві ініціативи, громадська експертиза, консультації із громадськістю, громадські ради, звернення громадян, електронні петиції, Контактний центр 1551, особистий прийом, громадські приймальні, запит на публічну інформацію, консультативно-дорадчі органи.

Проведення громадських слухань передбачено Законом «Про місцеве самоврядування в Україні». Громадські слухання щодо врахування громадських інтересів під час розроблення проектів містобудівної документації на місцевому рівні передбачені Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності». Статут територіальної громади міста Києва містить ряд важливих вимог щодо процедури внесення ініціативи. Детальна процедура і зразки потрібних документів визначені у Порядку внесення й розгляду місцевих ініціатив у місті Києві, який був затверджений рішенням Київради №545/1549 від 8 грудня 2016 р.

Рішення громадської ради характеризуються рекомендаційним характером і є обов'язковими до розгляду органом влади. Крім того, існує механізм інформування щодо етапів утворення громадської ради, рішення громадської ради та результати їхнього розгляду органом влади. Владна

структура зобов'язана вказувати причини відхилення пропозицій або зауважень.

Особистий прийом громадян у КМДА здійснюється відповідно до процедури, що передбачена Порядком організації й проведення особистого прийому громадян у Київській міській державній адміністрації, який затверджений Розпорядженням КМДА №1300 від 10 листопада 2014 року.

Існують також інші механізми громадської участі, зокрема, семінари (проектні семінари, воркшопи). Водночас їхнє проведення на даний час не передбачене правовими документами ні національного, ані місцевого рівня. З одного боку, застосування зазначених механізмів дозволяє уникнути потреби у виконанні ускладнених бюрократичних процедур. З іншого боку, процедура їхнього проведення й рішення про те, хто може і хто не може бути залученим до вказаних механізмів, залишається за владними органами, які їх проводять.

3. Оцінені напрями розвитку взаємодії КМДА з громадськістю. Рішенням Київської міської ради затверджено міську програму «Київ інформаційний», за підсумками упровадження якої очікується:

- наближення до відкритого демократичного соціуму, який гарантуватиме додержання конституційних прав громадян стосовно участі у суспільному житті, ухваленні відповідних рішень структурами державної влади й органами місцевого самоврядування;

- підвищення якісних показників інформування територіальної громади м. Києва й забезпечення індивідуальних потреб в інформації киян з одержання необхідних відомостей щодо роботи місцевих структур влади;

- упровадження постійного діалогу міської влади із громадою міста для залучення широких верств мешканців до обговорення й участі у розв'язанні питань місцевого значення;

- ефективна взаємодія депутатів Київської міської ради з їхніми виборцями;

- поліпшення результативності реалізації міською владою власних завдань й збільшення відповідальності у її представників перед громадою міста;
- формування об'єктивної громадської думки щодо структур підставі одержання комплексної й всебічної інформації щодо їх діяльності;
- оптимізація рівня інформування громади столиці України стосовно реалізації національних проектів й державної політики у цілому;
- подальше забезпечення транспарентності функціонування структур місцевої влади, прозорості ухвалення й виконання рішень Київської міської ради, належного рівня контролю за їх виконанням;
- гарантування доступу громадян до інформації публічного характеру;
- забезпечення відкритості процесу реалізації державних / публічних закупівель;
- упровадження інноваційних інформаційних технологій;
- поліпшення ефективності функціонування комунальних засобів масової інформації.

4. Досліджені публічно-управлінські рішення щодо удосконалення діяльності Київської міської державної адміністрації за напрямом «Взаємодія з громадськістю». З'ясовано, що програма «Київ інформаційний», на жаль, не враховує цілий ряд важливих «комунікативних» чинників. Зокрема, у ній майже відсутні наступні напрями:

- сприяння Києву як загальнонаціональному лідеру у галузі загальнодержавних фінансів і послуг за напрямами бізнесу, освіти, культури тощо;
- підтримка влади столиці України як провайдера інноваційних, результативних і високоякісних локальних й муніципальних послуг для мешканців, працівників, бізнесменів і гостей міста.

Враховуючи особливості й історичну роль міста Києва в Україні вимоги до Київської міської влади, її виконавчих структур, функціональних

підрозділів стосовно більшої прозорості й підзвітності з боку громадських структур істотно зросли і будуть зростати у подальшому. З огляду на вказане, міська влада має розглядати розробку «Комунікативної стратегії міста Києва на період до 2025 року» як реальний потенційний механізм для участі киян в управлінні містом, виявлення пріоритетних завдань розвитку інфраструктури, сфери послуг, надання сервісів тощо. Вважаємо, що ці зміни повинні мати саме «комунікативний» напрям, орієнтувати політику, яка реалізується, на забезпечення ефективного зворотного зв'язку із громадою Києва й гарантувати конституційне право кожного киянина на участь у здійсненні управління.

Крім того, невід'ємним компонентом реалізації вказаної стратегії має стати розуміння необхідності підвищення значення та якості комунікативної діяльності структурних компонентів місцевої влади для підтримки просування послуг, які вона надає як мешканцям столиці України, так і іншим громадянам. Це, зокрема, має передбачати визнання кожної із цих послуг компонентом спільної колективної роботи міської влади, а не визначеним зобов'язанням окремого її підрозділу.

У подальшому вельми перспективним є продовження дослідницьких робіт у сфері громадської комунікацій з урахуванням специфічних рис структур місцевого самоврядування громадян, а також забезпечення врахування найкращого європейського досвіду у модерну вітчизняну управлінську практику, зокрема у сфері організації й проведення масштабних міждержавних заходів.

Говорячи про удосконалення інформаційно-комунікаційного механізму взаємодії з громадськістю Київської міської державної адміністрації, слід використовувати досвід Естонії.

У столиці Естонії Таллінні, наприклад, у базі даних електронних публічних послуг понад 500 найменувань. Понад 300 надаються фізичним особам, близько 200 – юридичним. Можна подавати електронні заяви в усі департаменти й районні управи, у міську канцелярію. Серед самих нових

послуг – можливість подавати через Інтернет заяви в мерію про компенсацію земельного податку, про деякі будівельні роботи тощо.

Багато експертів, що вивчають досвід Естонії, звертають особливу увагу на електронне голосування. Система спирається на естонську ідентифікаційну карту.

5-6 найбільших міст, особливо Таллін та Тарту, інвестували у розвиток ІКТ. Крім того, уряд країни вирішив розробляти централізовані системи, даючи органам місцевого самоврядування можливість їх використовувати. Застосовувати чи не застосовувати ці системи, органи місцевого самоврядування вирішували самостійно, оскільки є незалежними, але вони отримали можливість використовувати сучасні ІТ-технології й скористалися цією нагодою.

ІТ-системи та рішення, розроблені на центральному рівні, мали величезне значення. Паралельно із цим відбувалося оновлення законодавства, причому більшість законопроектів було розроблено самими айтішниками. Спочатку розроблялась якась система, а потім під неї вносили зміни в законодавство, а не навпаки. У тих випадках, де регуляторні зміни потрібно було приймати перед розробкою/запровадженням нової системи, законопроекти були максимально узагальненими, щоб також дозволяти міністерствам або уповноваженим агенціям бути максимально гнучкими.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрійчук М. Т., Андрійчук Т. С. Взаємодія мас-медіа та органів державної влади. К : КІІ ім. Ігоря Сікорського, 2018.
2. Баровська А. Комунікація влади та громадськості: інституційний аспект [аналітична записка] [Електронний ресурс]. *Національний інститут стратегічних досліджень*. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/293/>.
3. Білаш О. В., Менджул М. В. Правовий статус громадських об'єднань та релігійних організацій в Україні : монографія / Ужгород. нац. ун-т, Юрид. ф-т. Ужгород : РІК-У, 2021. 241 с.
4. Діяльність громадських організацій національних меншин як чинник консолідації українського суспільства : колект. монографія / [М. Буник та ін.] ; за заг. ред. Маріана Токаря і Петра Петровського ; Львів. регіон. ін-т держ. управління Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, НДІ політ. регіоналістики Ужгород. нац. ун-ту. Львів ; Ужгород : Ліра, 2021. 372 с.
5. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
6. Закон України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації» // Закон від 23.09.1997 № 539/97-ВР [Електронний ресурс]. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 1997, N 49, ст. 299. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/539/97-%D0%B2%D1%80#Text>.
7. Конституція України. Розділ XI МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ [Електронний ресурс]. URL: <https://www.president.gov.ua/ua/documents/constitution/konstituciya-ukrayini-rozdil-xi>
8. Кін О. М. Формування національної самосвідомості студентської

- молоді в процесі громадської діяльності: історія, теорія, практика : монографія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків : Новий курс, 2021. 390 с.
9. Максименко С. Регіональна політика в країнах Європи: Уроки для України / С. Максименко, Є. Кіш, М. Лендзел, І. Студенніков. Київ : Логос, 2019. 70 с.
10. Матеріали Академії електронного управління Естонії [Електронний ресурс]. URL: <http://www.ega.ee>.
11. Мещеряков В. Електронна демократія [Електронний ресурс]. URL: <http://kds.org.ua/blog/elektronna-demokratiya>.
12. Миронюк Р. В. Громадський контроль за діяльністю поліції : монографія. Дніпро : Біла К. О., 2020. 136 с.
13. Ніронка Ю. М. Адміністративно-правове забезпечення громадського контролю за діяльністю органів публічної влади : монографія / НДІ публ. права. Одеса : Фенікс, 2021. 151 с.
14. Новіков О. О. Громадський контроль як інструмент підвищення ефективності державного управління : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02 / Новіков Олексій Олександрович ; Ін-т законодавства Верхов. Ради України. Київ, 2021. 20 с.
15. Офіційний портал Києва / Київська міська рада. Київська міська державна адміністрація [Електронний ресурс]. URL: <https://kyivcity.gov.ua/>
16. Піх Н. С. Організаційно-правовий механізм забезпечення громадської (публічної) безпеки на територіальному рівні в Україні : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02 / Піх Наталія Степанівна ; Міжрегіон. Акад. упр. персоналом. Київ, 2021. 20 с.
17. Про затвердження міської цільової програми на 2016-2018 роки «Київ інформаційний». Рішення Київської міської ради від 14 квітня 2016 р. № 333 *Хрещатик*. 2016. № 48.

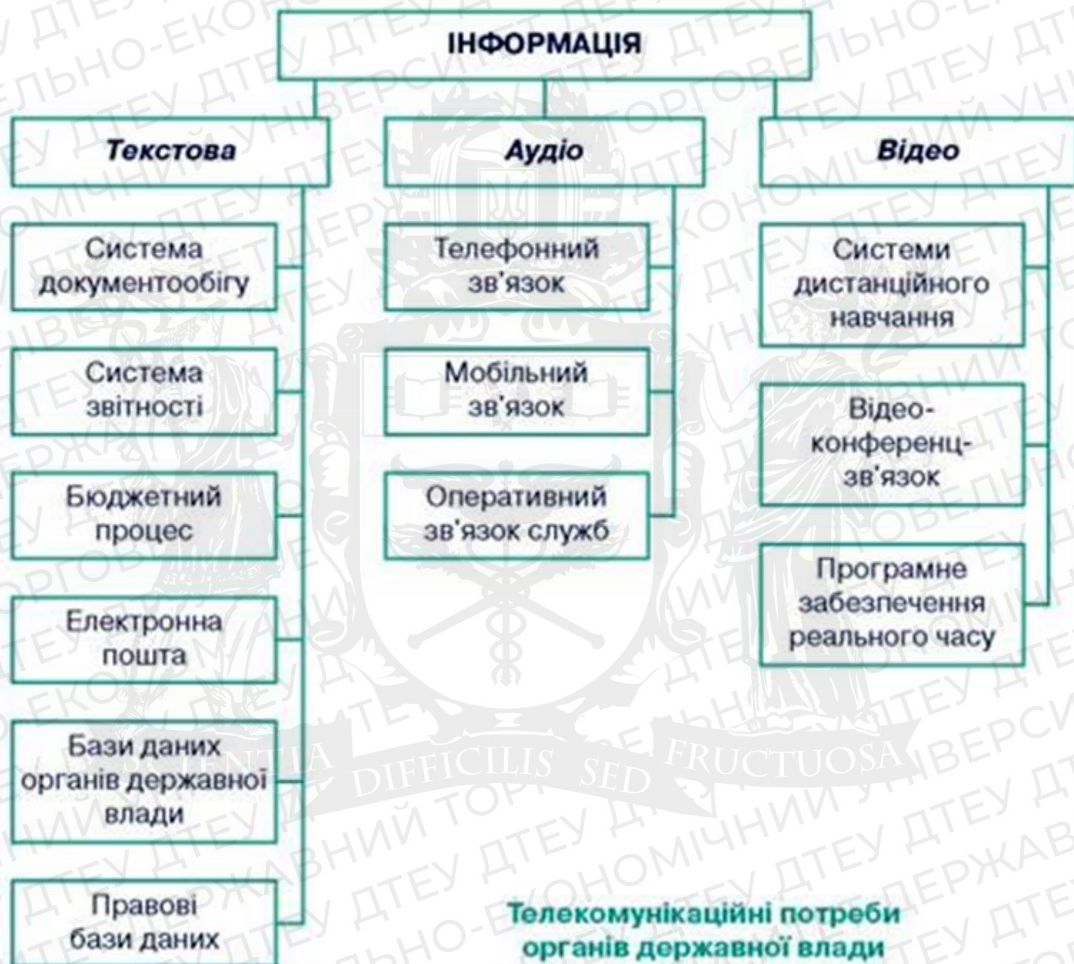
- 18.Салій Ю. «Публічний простір» впишуть у Статут Києва [Електронний ресурс]. URL: <https://hmarochos.kiev.ua/2016/10/03/publichniy-prostir-vpishut-u-statut-kiyeva/>.
- 19.Сеннетт Р. Будувати і жити: етика міст / Річард Сеннетт ; [пер. з англ. Марина Шевцова]. Київ : Кенекшенс, 2021. 333 с.
- 20.Сопіна О. А. Формування та реалізація державної політики у сфері зв'язків із громадськістю : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02 / Сопіна Олена Анатоліївна ; Класич. приват. ун-т. Запоріжжя, 2021. 20 с.
- 21.Статут територіальної громади міста Києва [Електронний ресурс]. URL: <http://kmr.gov.ua/uk/content/statut-terytorialnoyi-gromady-mistakyyeva>.
- 22.Указ Президента України Про Стратегію сталого розвитку "Україна - 2020" [Електронний ресурс], м. Київ, 12 січня 2015 року, № 5/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
- 23.«Духовна велич: меморії видатних українців. Наукова реставрація до 30-річчя Незалежності України», виставковий проект (2021; Київ). Духовна велич: меморії видатних українців. Наукова реставрація до 30-річчя Незалежності України. Виставковий проект. 17 серпня - 10 жовтня 2021 року : каталог / [упоряд.: наук. від. інформ.-вид. та вист. діяльності ННДРЦУ (зав. Павло Ілінг) ; пер. І. Семенчук] ; Нац. наук.-дослід. реставрац. центр України. Київ : ННДРЦУ, 2021. 287 с.
- 24.Dalsgaard P.: Designing for Inquisitive Use. *Proceedings of DIS*, Penn State, Pennsylvania.
- 25.Martin Nunn. Problems of transition from Ukrainian authorities to inform the communication [Електронний ресурс]. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/2268/>.
- 26.Mogensen P. Towards a prototyping approach in system development. *Scandinavian Journal of Information Systems*. [Електронний ресурс]. URL: <https://cs.au.dk/~kgronbak/homepage/pubs/PB-411.pdf>.

27. O'Hara, K., Perry M., Churchill E., Russell D. Public and Situated Displays: Social and Interactional Aspects of Shared Display Technologies. [Електронний ресурс]. URL: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-94-017-2813-3_5
28. Petersen M.G., Iversen O.S., Krogh P.G., Ludvigsen M. Aesthetic interaction: a pragmatist's aesthetics of interactive systems. *Proceedings DIS*, ACM, New York [Електронний ресурс]. URL: <https://scholar.google.dk/citations?user=Svy7uEsAAAAJ&hl=en>
29. Social Media in Strategic Communication (SMISC): Broad Agency Announcement / Defense Advanced Research Projects Agency. DARPA-BAA-11-64. [Електронний ресурс]. URL: <http://cryptome.org/dodi/dod-smisc.pdf>
30. Tom Clive. London: a victory in strategic communications [Електронний ресурс]. URL: <http://www.sermelo.com/news-and-insights/post/London-2012-a-victory-in-strategic-communications/26>.

ДОДАТКИ

Додаток А

Інформаційно-телекомунікаційні потреби органів державної влади

АНОТАЦІЯ

Дяченко Д.В. Взаємодія органів державної влади з громадськістю. Випускна кваліфікаційна робота на здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» освітньою програмою «Публічне управління та адміністрування». Державний торговельно-економічний університет, 2023.

Метою дослідження є поглиблення теоретичних засад взаємодії органів державної влади з громадськістю та розроблення рекомендацій щодо їх удосконалення в Україні. У роботі проаналізовані рівні та етапи взаємодії з громадськістю Київської міської державної адміністрації. Розглянуті інструменти взаємодії Київської міської державної адміністрації з громадськістю. Досліджені публічно-управлінські рішення щодо удосконалення діяльності Київської міської державної адміністрації за напрямом «Взаємодія з громадськістю». Об'єктом дослідження є процес взаємодії органів державної влади з громадськістю. Предметом дослідження є теоретичні та прикладні аспекти взаємодії органів державної влади з громадськістю. Базовими функціями відділів зв'язків із громадськістю, що є структурними підрозділами органів державної влади й місцевого самоврядування, являється комунікація із засобами масової інформації, із місцевим населенням; співробітництво із діючими на визначеній території інформаційними агентствами для досягнення визначеної мети – формування й підтримання позитивного іміджу органу управління державою, його керівництва, а також співробітників.

Ключові слова: Київ, зв'язки з громадськістю, міська влада, засоби масової інформації, громадянське суспільство, комунікація, інформаційно-комунікаційні технології

ANNOTATION

Diachenko D.V. Interaction of state authorities with the public. Final qualifying work for obtaining Bachelor of specialty 281 "Public Management and Administration", educational program "Public Management and Administration". State University of Trade and Economics, 2023.

The purpose of the study is to deepen the theoretical foundations of the interaction of state authorities with the public and to develop recommendations for their improvement in Ukraine. The work analyzes the levels and stages of interaction with the public of the Kyiv City State Administration. The tools of interaction of the Kyiv city state administration with the public were considered. Public management decisions on improving the activities of the Kyiv City State Administration in the direction of "Interaction with the public" were studied. The object of study is the process of interaction between state authorities and the public. The subject of the study is the theoretical and applied aspects of the interaction of state authorities with the public. The basic functions of public relations departments, which are structural subdivisions of state and local self-government bodies, are communication with the mass media and the local population; cooperation with information agencies operating in the specified

territory to achieve the specified goal - formation and maintenance of a positive image of the state management body, its management, as well as employees.

Keywords: Kyiv, public relations, city government, mass media, civil society, communication, information and communication technologies.

РЕЦЕНЗІЯ

на випускню кваліфікаційну роботу Дяченко Дар'ї Валентинівни
на тему: «Взаємодія органів державної влади з громадськістю»
виконаної на здобуття ОС «Бакалавр»
за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»
у Державному торговельно-економічному університеті

Ознайомлення зі змістом даної випускної кваліфікаційної роботи дає змогу відзначити актуальність досліджуваної теми. Справедливим є твердження, що нині постає проблема реорганізації взаємодію органів державної влади з громадськістю, її вирішення вимагає комплексного підходу.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є систематизація й узагальнення відомостей щодо практичних аспектів взаємодії органів державної влади з громадськістю. Проаналізовані рівні та етапи взаємодії з громадськістю Київської міської державної адміністрації. Розглянуті інструменти взаємодії Київської міської державної адміністрації з громадськістю. Досліджені публічно-управлінські рішення щодо удосконалення діяльності Київської міської державної адміністрації за напрямом «Взаємодія з громадськістю».

В кваліфікаційній роботі студент підтвердив теоретичні та практичні знання з обраної теми, повністю обґрунтував актуальність теми, відповідність її сучасному стану розвитку української політологічної та управлінської науки, правильно визначив мету і дослідницькі завдання, чітко сформулював об'єкт та предмет дослідження, проаналізував використані джерела та літературу, показав вміння узагальнювати результати дослідження у висновках.

У першому розділі роботи зазначається, що зв'язки з громадськістю КМДА реалізуються через відділ забезпечення зв'язків із громадськістю КМДА і через Громадську раду при виконавчому органі Київської міської ради. Механізм консультацій з громадськістю дозволяє громадянам надавати пропозиції, коментарі й зауваження до проектів рішень органів влади.

Другий розділ роботи присвячений удосконаленню досліджуваних процесів. Зазначається, що невід'ємним компонентом реалізації вказаної стратегії має стати розуміння необхідності підвищення значення та якості комунікативної діяльності структурних компонентів місцевої влади для підтримки просування послуг, які вона надає як мешканцям столиці України, так і іншим громадянам. Це, зокрема, має передбачати визнання кожної із цих послуг компонентом спільної колективної роботи міської влади, а не визначеним зобов'язанням окремого її підрозділу.

Випускна кваліфікаційна робота відповідає вимогам, виконана у повному обсязі і заслуговує на позитивну оцінку, а її автор Дяченко Дар'я Валентинівна на отримання кваліфікації бакалавра відповідно до обраної спеціальності.

Рецензент

Начальник відділу
персоніфікованого обліку
пільгових категорій населення
УСЗН Крюківського району

I.O.Кітова

Завідувачу кафедри публічного
управління та адміністрування
Новіковій Н.Л.

Заява

Я, Дісенко Дар'я Валентинівна,

(ПІБ)

повідомляю, що за результатами проведення самостійної перевірки з використанням програмно-технічних засобів у наданій випускній кваліфікаційній роботі на тему:

«Взаємодія органів державної влади з громадянським суспільством» не міститься елементів академічного плагіату. У випадках використання прямих запозичень з друкованих та електронних джерел, вказані відповідні посилання.

Робота для перевірки надається у друкованому та електронному варіантах. Електронна версія моєї роботи ідентична з друкованою.

«20» січня 2023 року

Дісенко Дар'я Валентинівна
(підпис)

Згода

Я, Дісенко Дор'є Валентинівна,

цим засвідчую, що є автором випускної кваліфікаційної роботи на тему:
"Взаємодія органів державної влади з громадянським
несу повну відповідальність за достовірність, точність та повноту поданої у
роботі інформації, жодна частина роботи не була скопійована, за винятком
випадків, коли робиться належне підтвердження в присвоєнні. Я
підтверджую, що у роботі не міститься державної таємниці або інформації
для службового користування.

Цим засвідчую, що жодна частина цієї роботи не була опублікована
мною раніше.

Я даю дозвіл на те, що моя робота буде направлена в інституційний
депозитарій Державного торговельно-економічного університету і збережена
в базі даних для майбутньої перевірки плагіату.

«20» січня 2023 року

Дісенко Д.В.
Підпис

(Дісенко Д.В.)
Прізвище, ініціали